

Основні питання державної реєстрації створення професійної спілки, об'єднання професійних спілок

Професійна спілка (профспілка) - добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання).

Звертаємо увагу!

Профспілки є громадськими організаціями відповідно до наведеного визначення, що регламентоване у ст. 1 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», проте **профспілки не є громадськими об'єднаннями**.

Згідно ч. 2 ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка.

У зв'язку з цим **на профспілки не поширюються особливості** державної реєстрації встановлені Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» **для громадських об'єднань**.

- Професійні спілки створюються з метою здійснення представництва та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки.
- Діяльність профспілок будується на принципах законності та гласності. Інформація щодо їх статутних і програмних документів є загальнодоступною.

Усі профспілки рівні перед законом і мають рівні права щодо здійснення представництва та захисту прав і інтересів членів профспілки.

- Професійні спілки, їх об'єднання у своїй діяльності незалежні від державних органів та органів місцевого самоврядування, роботодавців, інших громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітні і не підконтрольні.
- Профспілки самостійно організовують свою діяльність, проводять збори, конференції, з'їзди, засідання утворених ними органів, інші заходи, які не суперечать законодавству.
- Забороняється втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, роботодавців, їх об'єднань у статутну діяльність профспілок, їх організацій та об'єднань.

Профспілки, організації профспілок можуть мати статус: первинних, місцевих, обласних, регіональних, республіканських, всеукраїнських.

Статус первинних мають профспілки чи організації профспілки, які діють на підприємстві, в установі, організації, закладі освіти або об'єднують членів профспілки, які забезпечують себе роботою самостійно чи працюють на різних підприємствах, в установах, організаціях або у фізичних осіб.

Статус **обласних** мають профспілки, організації яких є в більшості адміністративно-територіальних одиниць однієї області, міст Києва та Севастополя; в більшості адміністративно-територіальних одиниць однієї області, міст Києва та Севастополя, де розташовані підприємства, установи або організації певної галузі.

Всеукраїнські профспілки можуть без спеціального дозволу використовувати у своєму найменуванні слово "Україна" та похідні від нього.

Статус **регіональних** мають профспілки, організації яких є в більшості адміністративно-територіальних одиниць двох або більше областей.

Статус **місцевих** мають профспілки, які об'єднують не менш як дві первинні профспілкові організації, що діють на різних підприємствах, в установах, організаціях однієї адміністративно-територіальної одиниці (міста, району в місті, району, села, селища).

Статус **всеукраїнських** профспілок визначається за однією з таких ознак:

- ✓ наявність організацій профспілки в більшості адміністративно-територіальних одиниць України, визначених частиною другою статті 133 Конституції України;
- ✓ наявність організацій профспілки в більшості з тих адміністративно-територіальних одиниць України, де розташовані підприємства, установи або організації певної галузі.

Статус **республіканських** профспілок Автономної Республіки Крим визначається за ознаками всеукраїнських профспілок стосовно території Автономної Республіки Крим.

Порядок створення професійних спілок, їх об'єднань

Громадяни України мають право на основі вільного волевиявлення без будь-якого дозволу створювати профспілки, вступати до них та виходити з них на умовах і в порядку, визначених їх статутами, брати участь у роботі профспілок. Іноземні громадяни та особи без громадянства не можуть створювати профспілки, але можуть вступати до профспілок, якщо це передбачено їх статутами.

Членами профспілок можуть бути особи, які працюють на підприємстві, в установі або організації незалежно від форм власності і видів господарювання, у фізичної особи, яка використовує найману працю, особи, які забезпечують себе роботою самостійно, особи, які навчаються в закладі освіти. Громадяни України вільно обирають профспілку, до якої вони бажають вступити. Підставою для вступу до профспілки є заява громадянина (працівника), подана в первинну організацію профспілки. При створенні профспілки прийом до неї здійснюється установчими зборами.

Документи, що подаються для державної реєстрації професійних спілок, їх об'єднань

- 1) заява про державну реєстрацію;
- 2) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) рішення засновників;
- 3) відомості про керівні органи (ім'я, дата народження керівника, членів інших керівних органів, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), посада, контактний номер телефону та інші засоби зв'язку);
- 4) відомості про особу (осіб), яка має право представляти профспілку для здійснення реєстраційних дій (ім'я, дата народження, контактний номер телефону та інші засоби зв'язку);
- 5) статут (положення), у разі створення профспілки на підставі власного установчого документа*;
- 6) список учасників установчого з'їзду / конференції / зборів.

***Профспілка може діяти на підставі власного статуту або на підставі статуту профспілки вищого статусу**

**Ніхто не може бути
примушений вступати або не
вступати до профспілки.
Роботодавці не можуть бути
членами виборних органів
профспілки будь-якого рівня.**

Утворення об'єднань профспілок

3 метою виконання своїх статутних завдань профспілки, їх організації (якщо це передбачено статутом) мають право на добровільних засадах створювати об'єднання (ради, федерації, конфедерації тощо) за галузевою, територіальною або іншою ознакою, а також входити до складу об'єднань та вільно виходити з них.

Профспілки, які бажають створити об'єднання профспілок, укладають відповідну угоду та затверджують статут (положення) об'єднання.

Права об'єднань профспілок визначаються профспілками, які їх створили, відповідно до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а також статутами (положеннями) цих об'єднань.

Статус об'єднань профспілок визначається за статусом членів, яких вони об'єднують.

**Статут (положення) профспілки
повинен містити:**

- 1) статус та повну назву, скорочену назву (за наявності), місцезнаходження виборних органів (юридичну адресу);
- 2) мету та завдання профспілки;
- 3) умови і порядок прийняття в члени профспілки та вибуття з неї;
- 4) права, обов'язки членів, умови, порядок та підстави виключення з членів профспілки;
- 5) територіальну, галузеву або фахову сферу діяльності;
- 6) організаційну структуру профспілки, повноваження її організацій, виборних органів, порядок формування їх складу;
- 7) умови, терміни, порядок скликання з'їздів, конференцій чи загальних зборів членів профспілки та порядок прийняття рішень;
- 8) порядок і терміни звітності виборних органів профспілки перед членами профспілки, порядок здійснення контролю за діяльністю виборних органів профспілки;
- 9) джерела надходження (формування) коштів профспілки та напрями їх використання;
- 10) порядок здійснення господарської діяльності, необхідної для виконання статутних завдань профспілки;
- 11) порядок внесення змін до статуту профспілки;
- 12) умови та порядок припинення діяльності профспілки і вирішення майнових питань.

У статуті профспілки можуть бути передбачені й інші положення, що стосуються особливостей створення та функціонування певної профспілки.

Легалізуючий орган не може відмовити в легалізації профспілки, об'єднання профспілок.

**Статут (положення) об'єднання профспілок
повинен містити:**

- 1) дату та місце укладення угоди про створення об'єднання;
- 2) статус та повну назву об'єднання, його скорочену назву (за наявності), місцезнаходження його виборних органів (юридичну адресу);
- 3) територіальну, галузеву або фахову сферу діяльності об'єднання;
- 4) мету створення та основні завдання об'єднання;
- 5) умови та порядок прийняття нових членів до об'єднання та виходу з нього;
- 6) права та обов'язки членів об'єднання;
- 7) організаційну структуру об'єднання;
- 8) повноваження виборних органів об'єднання, порядок їх формування та терміни діяльності;
- 9) умови, терміни, порядок скликання з'їздів (конференцій) об'єднання, порядок прийняття ними рішень та перелік питань, віднесених до їх компетенції;
- 10) джерела надходження (формування) коштів об'єднання та напрями їх використання;
- 11) порядок і терміни звітності виборних органів об'єднання перед профспілками, які створили це об'єднання;
- 12) порядок внесення змін до статуту (положення) об'єднання;
- 13) умови та порядок припинення діяльності об'єднання;
- 14) порядок здійснення контролю за діяльністю об'єднання;
- 15) порядок вирішення майнових питань.

У статуті (положенні) об'єднання профспілок можуть бути передбачені й інші питання, що стосуються особливостей його створення та функціонування.